

Objaśnienia projektu uchwały budżetowej na 2007 rok

1. Rok 2007 jest pierwszym rokiem budżetowym nie tylko piątej kadencji odrodzonego samorządu lokalnego, ale także europejskiej Perspektywy Finansowej 2007 – 2013. W budżecie Miasta na 2007 rok należy pogodzić potrzebę kontynuacji z nowym otwarciem, które właściwie nastąpiło już w końcowych tygodniach trwania czwartej kadencji Rady Miasta.

Projekt budżetu uwzględnia te oba aspekty. Kontynuacja dotyczy programów inwestycyjnych, które trzeba realizować przez kolejne lata lub zakończyć w 2007 roku. Nowe otwarcie to Regionalny Program Operacyjny i możliwości pozyskania znacznych środków unijnych na zadania inwestycyjne. Są to wszystko zadania priorytetowe.

Kontynuowana będzie budowa sieci kanalizacyjnej w dzielnicach miasta, współfinansowana środkami Funduszu Spójności. Budowa ta napotykała na szereg trudności, z przyczyn niezależnych od Miasta, co spowodowało pewne opóźnienia w realizacji oraz wzrost kosztów, obciążający w całości nasz budżet. Trwają postępowania sądowe z niesumiejącym wykonawcą, orzeczenie będzie miało istotny wpływ na stan finansów Miasta.

Drugie podstawowe zadanie to budowa dróg i poprawa układu komunikacyjnego miasta. Własne środki budżetowe miasta, jak i środki pozyskane ze środków unijnych (kontynuacja SPO-T oraz RPO), przeznaczone zostaną na dalszą realizację modernizacji drogi krajowej 78 (w obu kierunkach: Gliwice i Wodzisław Śl.) oraz budowę i przebudowę kluczowych dróg rozprowadzających ruch tranzytowy w Subregionie zachodnim (przebudowa drogi wojewódzkiej 935 – ul. Raciborska, ul. Żorska; obwodnica miejska – II i III etap oraz projekt do V etapu).

Priorytetem będzie też nadal finansowanie wkładu własnego w realizacji innych projektów w ramach funduszy zewnętrznych, w szczególności Unii Europejskiej.

Obszerny i w znacznej części życzeniowy wieloletni program inwestycyjny, wypracowany przez kończącą kadencję Radę Miasta, musiał zostać ograniczony i urealniony. Pomimo tego przedstawiony w projekcie budżetu program inwestycyjny jest bardzo ambitny i niezwykle trudny do zbilansowania. W najbliższych latach nie będzie możliwości jego rozszerzenia, wręcz konieczne będzie dalsze poszukiwanie oszczędności oraz nowych, nie obciążających budżetu, źródeł finansowania (np. partnerstwo publiczno – prywatne). Nie może być przesadnie optymistycznie interpretowany budżet 2007 roku, nieprawidłowo, w oderwaniu od wieloletniej prognozy długu.

Rozmach inwestycyjny ma na celu nie tylko poprawienie komfortu życia mieszkańców miasta, ale również przyciągnięcie nowych inwestorów, a zarazem przyszłych podatników. Efekty już są widoczne. Sporo inwestycji prywatnych już zostało zrealizowanych, kilka zostanie ukończonych z początkiem przyszłego roku. W 2007 roku i w latach kolejnych:

- czynione będą zabiegi o pozyskanie innych inwestorów; zakłada się, że dzięki temu:

- nastąpi zwiększenie wpływów ze sprzedaży nieruchomości miejskich,
- utworzone zostaną nowe miejsca pracy,
- zmniejszeniu ulegnie bezrobocie,
- stopniowo zwiększą się wpływy podatkowe.

W roku 2007 stawki podatków lokalnych będą na poziomie niższym od ustawowych stawek maksymalnych. Zachętą do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej w 4 strefach pogórnich (poprzemysłowych) będą obowiązujące zwolnienia w podatku od nieruchomości. Obowiązują nadal zwolnienia w tym podatku dla inkubatorów technologicznych.

Zachętą dla bezrobotnych do podejmowania działalności gospodarczej ma być utrzymanie zwolnienia z opłaty za wpis do ewidencji. Zagrożeniem dla budżetu jest, wynikający z niejednoznacznych i zmieniających się przepisów, spór Miasta z jednym z największych podatników.

Wsparciem dla drobnych kupców będzie utrzymanie na aktualnym poziomie stawek opłaty targowej, obniżonych w 2006 roku o około 16 %.

2. Po stronie dochodów przyjęto prognozowane wpływy w wysokości **579.182.383,33 zł**.

Uwzględniono w całości otrzymane wskaźniki Ministerstwa Finansów dotyczące prognozy wielkości udziałów w podatku dochodowym.

Część oświatowa subwencji (92.385.056 zł) wzrosła w stosunku do 2006 roku tylko o około 1,8 %, w tym dla gminy o 2,7 %, a dla powiatu o 0,7 %. Wysokość subwencji będzie jeszcze zweryfikowana w oparciu o sprawozdania zawierające dane o rzeczywistej liczbie uczniów i wychowanków w roku szkolnym 2006/2007.

Ustalona dla Rybnika kwota (4.380.598 zł) wpłaty powiatu do budżetu państwa (na część wyrównawczą dla innych powiatów) wzrosła w stosunku do 2006 roku (1.816.325 zł) o 141 %, ponieważ wskaźnik dochodów podatkowych na 1 mieszkańca jest większy niż 110 % wskaźnika ustalonego analogicznie dla wszystkich powiatów.

Dotacje na zadania rządowe realizowane przez gminę i powiat ujęto w projekcie budżetu zgodnie ze wskaźnikami Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i innych dysponentów.

W planie dotacji z Funduszu Spójności oraz ze środków Funduszy Strukturalnych przyjęto kwoty prognozowane w oparciu o harmonogram robót na 2007 rok lub w oparciu o zawarte umowy.

Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień przyjęto na poziomie roku 2006 (z uwzględnieniem uzgodnionego wskaźnika wzrostu) lub w oparciu o własne kalkulacje.

3. Wydatki budżetowe na 2007 rok zamknięto kwotą **660.494.491,25 zł**.

Stosownie do wyznaczonych priorytetów w budżecie dominują **wydatki inwestycyjne** w kwocie 322.726.536,10 zł, które **stanowią 48,9 %** ogólnej kwoty wydatków budżetowych.

Najważniejszymi wydatkami w poszczególnych działach są :

- **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – wydatki na inwestycje – 225,8 mln zł, z czego ponad 217 mln zł stanowią wydatki związane z rozbudową kanalizacji sanitarnej w dzielnicach miasta, współfinansowaną z Funduszu Spójności; 260 tys. zł przeznaczono na budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej w dz. Smolna; 3,6 mln zł na przebudowę i budowę sieci wodociągowej oraz 4,5 mln zł na budowę infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości na targowisku miejskim i inne. W ramach wydatków bieżących ujęto wydatki na oświetlenie dróg 3,8 mln zł oraz na utrzymanie zieleni 4,6 mln zł.
- **Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza** – największa pozycja w wydatkach bieżących, obejmuje głównie dotacje dla oświatowych zakładów budżetowych, które wynoszą łącznie 133,5 mln zł. Środki te zapewnią sfinansowanie płac, pochodnych oraz niezbędnych wydatków rzeczowych. Dla publicznych i niepublicznych szkół i przedszkoli przeznaczono 4,7 mln zł. **Dopłata ze środków własnych do części oświatowej subwencji ogólnej wyniesie 27,7 mln zł, co stanowi 4,2 % ogólnej kwoty wydatków budżetowych Miasta.** Kwota ta powinna być w całości sfinansowana przez budżet państwa.

Wydatki inwestycyjne w tym dziale przeznaczone będą na zadania związane z odnową i rozbudową bazy sportowej (11,8 mln zł) oraz likwidacją azbestu w placówkach oświatowych (2 mln zł). Ponadto 8 mln zł przeznaczono na remonty i modernizację budynków oświaty.

- **Transport i łączność** – przeznaczono: 37,6 mln zł na budowę dróg i poprawę układu komunikacyjnego miasta; 14,5 mln zł na remonty dróg oraz wydatki związane z bieżącym ich utrzymaniem; 23,5 mln zł na wydatki związane z funkcjonowaniem komunikacji miejskiej (Zarząd Transportu Zbiorowego).
- **Pomoc społeczna** - zagwarantowano środki na funkcjonowanie jednostek (płace, pochodne i inne najniezbędniejsze wydatki) oraz wypłatę świadczeń z zakresu pomocy społecznej. Na inwestycje przeznaczono blisko 3,8 mln zł, w tym 2,2 mln zł na rozbudowę infrastruktury społecznej na potrzeby dzielnicy Paruszowiec - Piaski, zaś na remonty obiektów zaplanowano ponad 0,5 mln zł.
- **Administracja Publiczna** – wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii oraz przybliżanie administracji do społeczeństwa wymaga nakładów na inwestycje i zakupy inwestycyjne, które zaplanowano w kwocie 4,2 mln zł; obejmują one następujące zadania: Rybnicka Platforma Informacji Cyfrowej (1.575 tys. zł), miejska sieć szerokopasmowa (1.150 tys. zł), system elektronicznej komunikacji administracji publicznej (351 tys. zł), Rybnicki System Informacji Przestrzennej (295 tys. zł) oraz sprzęt informatyczny i oprogramowanie.
- **Kultura i kultura fizyczna** - największą część stanowią wydatki inwestycyjne związane z modernizacją i przebudową obiektów sportowych - 16,8 mln zł. W ramach wydatków bieżących zapewniono środki na funkcjonowanie instytucji kultury fizycznej – 5,3 mln zł oraz realizację zadań miasta w zakresie kultury fizycznej i sportu - 1,8 mln zł.
- **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – ponad 9 mln zł przeznaczono na dotacje dla instytucji kultury, zaś 0,6 mln zł na remonty obiektów. W ramach wydatków inwestycyjnych przewidziano modernizację dwóch domów kultury (2,7 mln zł) oraz adaptację wieży ciśnień na cele turystyczno – rekreacyjne na terenie zabytkowej kopalni „Ignacy” (1,2 mln zł).
- **Gospodarka mieszkaniowa** – na remonty zasobów mieszkaniowych przeznaczono 3.050 tys. zł (dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej); kwota ta nie zabezpiecza wszystkich potrzeb w tym zakresie, lecz odpowiada aktualnym możliwościom budżetowym.

W wydatkach bieżących, ograniczonych do niezbędnego minimum, uwzględniono najważniejsze potrzeby. Ze względu na sytuację budżetową i konieczność poszukiwania środków na inwestycje (jako wkład własny do finansowania zadań dotowanych ze środków unijnych – trzeci z wyznaczonych priorytetów) niezbędne będzie dalsze ograniczanie wydatków bieżących. Także wszelkie inne pojawiające się oszczędności (np. w wyniku przetargów) będą pomniejszały planowany deficyt.

4. Fundusze

Środki Gminnego i Powiatowego Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łącznej kwocie ponad 16 mln zł będą przeznaczone między innymi na realizację następujących zadań:

- budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej – 6 mln zł,
- odgazowanie składowiska odpadów komunalnych – 2 mln zł,

- prace remontowe na terenach zieleni miejskiej – 1,6 mln zł,
- likwidacja niskiej emisji 1,3 mln zł,
- likwidacja azbestu w budynkach użyteczności publicznej - 1 mln zł,
- zakup sprzętu i urządzeń dla miejskich jednostek (ZZM, RSK, MOSiR) – 862 tys. zł,
- konserwacja oraz odbudowa urządzeń i rowów odwadniających - 719 tys. zł.
- budowa kompostowni odpadów roślinnych na terenie ZZM – 668 tys. zł,
- prace pielęgnacyjne starodrzewu i innych drzew – 365 tys. zł,
- modernizacja systemów grzewczych (dotacje) – 300 tys. zł,
- wyposażenie parków, zieleńców i placów zabaw – 175 tys. zł,
- edukacja ekologiczna – 171 tys. zł.

Środki Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym w kwocie ponad 1,5 mln zł przeznaczone zostaną na finansowanie zadań związanych z aktualizacją i utrzymaniem zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz na zakup urządzeń i wyposażenia do prowadzenia Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

5. Projekt budżetu na 2007 rok zamyka się niezwykle wysokimi kwotami bezwzględными nie tylko dochodów (ponad 579 mln zł) i wydatków (ponad 660 mln zł), ale także deficytu budżetu (ponad 81 mln zł).

Planowany wskaźnik zadłużenia miasta na koniec 2007 roku, liczony w stosunku do prognozowanych dochodów, po odliczeniu zadłużenia z tytułu prefinansowania, wynosić będzie 32,36 % (wobec ustawowego 60%). Wskaźnik obsługi zadłużenia (po odliczeniach) kształtować się będzie na poziomie 3,44 % (ustawowy wskaźnik 15 %).

Przychody i rozchody szczegółowo przedstawiono w załączniku nr 3.

Inne kredyty i pożyczki (§ 952), zaplanowane w kwocie 16 mln zł, prawdopodobnie nie zostaną zaciągnięte. Będzie to zależało od rzeczywistej wielkości wolnych środków na koniec 2006 roku oraz od rozwoju sytuacji budżetowej w przyszłym roku. Aktualnie przyjęto szacunek wolnych środków na koniec 2006 roku, jednak przewiduje się, że wynik bieżącego roku będzie korzystniejszy od zakładanego w planie po zmianach.

W 2007 roku przypada termin wykupu serii C I transzy obligacji komunalnych Rybnika (7,5 mln zł), a także spłata rat pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na program kanalizacji sanitarnej (120.133 zł) i modernizację Miejskiego Domu Pomocy Społecznej (279.391 zł) oraz rat kredytów preferencyjnych zaciągniętych w Banku Gospodarstwa Krajowego (w łącznej kwocie 2.500.896,40 zł).

Sytuacja finansowa miasta, pomimo olbrzymiego zaangażowania inwestycyjnego, jest aktualnie stabilna, o czym świadczy stała wysoka płynność płatnicza. Rating miasta został w 2006 roku podwyższony przez Fitch Polska do poziomu <A (pol)>.

Opracowano, wraz z projektem budżetu na 2007 rok, wieloletnią prognozę długu i o niej, realizując bieżący budżet, należy stale pamiętać. Poprzeczka finansowa jest umieszczona bardzo wysoko, w perspektywie końca 2010 roku. Przestrzeń budżetowa V kadencji samorządu jest w Rybniku szczelnie wypełniona. Tylko realizacja założeń (w większości kontynuacja poważnych zadań) zapewni finansom Miasta stabilizację. Projekt budżetu na 2007 rok daje tę gwarancję.